

NVAO • NEDERLAND

TOETS NIEUWE OPLEIDING

ASSOCIATE DEGREE

DIDACTISCH EDUCATIEF PROFESSIONAL

Stichting Hogeschool Viaa

ADVIESRAPPORT

6 JULI 2022

Inhoud

1	Procedure NVAO	3
2	Nieuwe opleiding	4
	2.1 Algemene gegevens	4
	2.2 Profiel	4
	2.3 Panel	4
3	Oordeel	5
4	Sterke punten	6
5	Aanbevelingen	7
6	Beoordeling	8
	6.1 Standaard 1: Beoogde leerresultaten	8
	6.2 Standaard 2: Programma: oriëntatie	10
	6.3 Standaard 3: Programma: inhoud	10
	6.4 Standaard 4: Programma: leeromgeving	12
	6.5 Standaard 5: Instroom	13
	6.6 Standaard 6: Personeel	14
	6.7 Standaard 7: Voorzieningen	15
	6.8 Standaard 8: Begeleiding	15
	6.9 Standaard 9: Kwaliteitszorg	16
	6.10 Standaard 10: Toetsing	17
	6.11 Graad en CROHO-onderdeel	18

1 Procedure NVAO

Het succesvol doorlopen van een procedure toets nieuwe opleiding (TNO) is een voorwaarde voor erkenning door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO). Pas na deze kwaliteitstoets kan de instelling de bij de opleiding behorende wettelijk beschermde getuigschriften of diploma's afgeven.

De procedure voor een nieuwe opleiding is iets anders dan voor bestaande opleidingen die al zijn geaccrediteerd. Een TNO is een *plan*beoordeling. Na accreditatie valt ook de nieuwe opleiding onder de reguliere accreditatieprocedure.

Een NVAO-panel van deskundigen toetst de kwaliteit van de nieuwe opleiding tijdens een locatiebezoek aan de universiteit of hogeschool. Een discussie tussen *peers* vormt de basis van de beoordeling en resulteert in een adviesrapport. Informatie over de invulling van het locatiebezoek en een overzicht van het bestudeerde materiaal zijn opvraagbaar bij de NVAO.

De beoordeling is gebaseerd op de standaarden zoals beschreven in het Beoordelingskader voor de uitgebreide toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2019, nr. 3198). Over de standaarden geeft het panel een gemotiveerd oordeel op een driepuntsschaal: voldoet, voldoet ten dele of voldoet niet. Vervolgens geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding, ook op een driepuntsschaal: positief, positief onder voorwaarden, of negatief.

Dit adviesrapport bevat de bevindingen, overwegingen en oordelen van het panel alsook de sterke punten en aanbevelingen. Op basis van dit rapport neemt de NVAO een accreditatiebesluit. Een beknopt adviesrapport is eveneens beschikbaar. De NVAO publiceert beide rapporten.¹

Als gevolg van de beperkende omstandigheden door COVID-19 geldt voor deze toetsing een tijdelijke NVAO-procedure.

Meer informatie over de NVAO-werkwijze en de (tijdelijke) TNO-procedure is te vinden op www.nvaonet.nl.

---

¹ <https://www.nvaonet.nl/besluiten>

2 Nieuwe opleiding

2.1 Algemene gegevens

Instelling	Stichting Hogeschool Viaa
Opleiding	Associate Degree Didactisch Educatief Professional
Varianten	Deeltijd
Graad	Associate Degree
Locaties	Zwolle
Studieomvang	120 EC ²
Croho³ onderdeel	Onderwijs

2.2 Profiel

De Hogeschool Viaa beoogt met de deeltijd Associate degree Didactisch Educatief Professional (hierna Ad DEP) didactische professionals op te leiden. Deze professionals zijn na het afronden van de Ad DEP in staat om, in overeenstemming met leerkrachten of leidinggevend, onderwijsactiviteiten en ontwikkelsituaties voor kinderen van 0 tot 12 te ontwerpen, uit te voeren en te evalueren. De afgestudeerde Ad DEP'er richt zich op de leer- en ontwikkelingsbehoefte van kinderen binnen de kinderopvang en het basisonderwijs. Naast de vakgerichte vorming waar studenten kennis en vaardigheden opdoen en met methodieken en instrumenten leren werken om problemen op te lossen, is er in de Ad DEP aandacht voor het opleiden van bezielde professionals. Een bezielde professional is iemand die verantwoordelijkheid neemt voor het verbeteren van de kwaliteit van (samen)leven op het gebied van maatschappelijke, culturele, morele en religieuze vraagstukken. Tijdens het programma wordt aan praktijkvraagstukken gewerkt op zowel de eigen werkplek van studenten als op de hogeschool. De Ad DEP gaat deel uitmaken van de Campus Kind en Educatie en valt binnen Viaa onder de Educatieve Academie. Binnen het programma vindt praktijkgericht onderzoek plaats dat mogelijk gemaakt wordt door het lectoraat Goede Onderwijspraktijken.

2.3 Panel

Samenstelling

- dr. Gerda Geerdink (*voorzitter*) tot voorjaar 2021 werkzaam als associate lector Kwaliteiten van lerarenopleiders' werkzaam binnen het Kenniscentrum van de Faculteit Educatie van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen;
- Mariska Venema, MEd, is opleidingscoördinator van de Ad PEP bij Hogeschool Windesheim Almere en onderzoeker bij het Lectoraat Leiderschap in Onderwijs en Opvoeding.
- Meindert Eijgenstein was tot januari 2021 bestuurder van de Stichting Prisma Almere, werkzaam in het primair onderwijs en heeft ervaring als bestuurder en toezichthouder in het educatieve- en sociale domein;
- Yorben Versluys, student Pedagogische Wetenschappen, Universiteit Gent.

Ondersteuning

Yvet Blom (secretaris)

Carina Schaafsma (NVAO beleidsmedewerker en procescoördinator)

Locatiebezoek

6 juli 2022, Hogeschool Viaa in Zwolle

---

² European Credits

³ Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs

3 Oordeel

Het NVAO-panel oordeelt positief over de kwaliteit van de opleiding tot de Associate degree Didactisch Educatief Professional (Ad DEP) van de Stichting Hogeschool Viaa. De opleiding voldoet aan alle standaarden van het NVAO-kader voor de uitgebreide toetsing.

De deeltijd Ad DEP heeft een studielast van 120 EC verdeeld over twee jaar. De opleiding leidt praktijkgerichte professionals op die onderwijsactiviteiten en ontwikkelsituaties kunnen ontwerpen, implementeren en analyseren die de ontwikkeling van kinderen van 0 tot 12 bevorderen.

Studenten werken zowel in de praktijk als op de hogeschool aan actuele praktijkvraagstukken. Ze volgen 1 dag per week onderwijs aan de hogeschool en werken (minimaal) 16 uur in de praktijk (kinderopvang of basisonderwijs). De Ad DEP is ontworpen door een team samenwerkende partners binnen de Campus Kind en Educatie en betrokken partijen uit de kinderopvang, het basisonderwijs en het mbo. Het werkveld is enthousiast over de opzet van het programma en is actief betrokken geweest bij de ontwikkeling en zal dat tijdens de uitvoering blijven. Het panel is positief over de inbedding van de Ad DEP in de Campus Kind en Educatie en de partners waar Viaa mee samenwerkt. Partners die vooroplopen als het gaat om (educatieve) ontwikkelingen in de kinderopvang en het basisonderwijs.

Het panel is enthousiast over het curriculum van de Ad DEP. Het curriculum is logisch opgebouwd met goed vertaalde beroepstaken in leeruitkomsten. Het curriculum en de fysieke en digitale leeromgeving zitten goed in elkaar en stellen studenten in staat om relevante (beroeps)kennis en vaardigheden op te doen. Een sterk element binnen het programma is de studentgerichte benadering. Er is binnen de Ad DEP veel aandacht voor de persoonlijke en professionele ontwikkeling van studenten. Het panel heeft groot vertrouwen in de deskundigheid van het docententeam. Het team bestaat uit enthousiaste docenten die ervaring hebben met het verzorgen van onderwijs in het mbo en hbo (niveau 5 en 6). Docenten hebben ervaring in de kinderopvang of het primair onderwijs of zijn daar nog deels werkzaam. De kwaliteitszorg en de toetsing van de Ad DEP zijn goed op orde dankzij heldere procedures, monitoring en periodieke evaluaties.

Al met al introduceert de Hogeschool Viaa met de Ad DEP een aantrekkelijk profiel en een uitdagende leeromgeving. Het panel concludeert dat deze nieuwe opleiding voldoet aan het vereiste kwaliteitsniveau.

Standaard	Oordeel
1. Beoogde leerresultaten	Voldoet
2. Programma: oriëntatie	Voldoet
3. Programma: inhoud	Voldoet
4. Programma: leeromgeving	Voldoet
5. Instroom	Voldoet
6. Personeel	Voldoet
7. Voorzieningen	Voldoet
8. Begeleiding	Voldoet
9. Kwaliteitszorg	Voldoet
10. Toetsing	Voldoet
<i>Eindoordeel</i>	<i>positief</i>

4 Sterke punten

Het panel constateert de onderstaande sterke punten:

1. Aantrekkelijk profiel – De Hogeschool Viaa presenteert met de Associate degree Didactisch Educatief Professional (Ad DEP) een profiel met goed geformuleerde en relevante beroepstaken op hbo-5 niveau dat aansluit bij de behoefte van primair onderwijs- en kinderopvangorganisaties in de regio.
2. Sterk netwerk – De Ad DEP is goed ingebed in de Campus Kind en Educatie. De regionale afstemming met de Campus Kind en Educatie en de betrokken partners uit de kinderopvang en het basisonderwijs zijn sterk en duurzaam. De partners waar Viaa mee samenwerkt lopen voorop op het gebied van educatieve ontwikkelingen in de kinderopvang en het basisonderwijs.
3. Coherent curriculum – De Ad DEP kent een coherent curriculum. Het curriculum heeft voor iedere periode een helder omschreven thema en horizontale doorlopende leerlijnen die zorgen voor samenhang tussen de opbouw van de thema's en de leerlijnen. De inhoudelijke thema's en leerlijnen vormen gezamenlijk de beroepstaken (beoogde leerresultaten) van het programma.
4. Studentgericht – De opleiding is sterk gericht op de persoonlijke en professionele ontwikkeling van studenten. Eigen inbreng en het leren formuleren van goede onderzoeksvragen vormen een belangrijk onderdeel van het leerproces.
5. Holistisch karakter – Studenten leren de samenhang te zien tussen de theorie, hun persoonlijke en professionele ontwikkeling en hun individuele handelen in de beroepspraktijk. Studenten werken minstens 16 uur in de praktijk en gaan één dag in de week naar de hogeschool. Tijdens lesdagen wordt de theorie gekoppeld aan de praktijk. Met name de Challenge Based Learning-leerlijn, waar studenten werken aan praktijkvraagstukken, biedt een mooi raamwerk voor het integreren en toepassen van kennis en vaardigheden in de praktijk.
6. Enthousiast en ervaren docententeam – Het docententeam is enthousiast en heeft ervaring met het verzorgen van onderwijs in het mbo en het hbo (op niveau 5 en 6). De samenwerking tussen Viaa, KPZ en verschillende ROC's binnen de Campus zorgt ervoor dat er voldoende expertise is om studenten goed te kunnen begeleiden. Veel docenten van de Ad DEP zijn naast hun aanstelling ook ten minste een dag in de week in de kinderopvang of het basisonderwijs werkzaam.
7. Goede kwaliteitszorg – Viaa beschikt over een heldere organisatiestructuur, adequate monitoring, periodieke evaluatie en kalibratiesessies en een breed netwerk dat zich de voortgang en kwaliteit van het programma aantrekt. Verbeterplannen en resultaten worden op heldere wijze (middels nieuwsbrieven) aan studenten teruggekoppeld.

5 Aanbevelingen

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de opleiding doet het panel een aantal aanbevelingen. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan het positieve oordeel over de kwaliteit van de opleiding.

1. Omschrijving beroepsrollen – Zorg voor een heldere omschrijving van de beroepsrollen van de Ad DEP. Op die manier wordt duidelijker wat het verschil is tussen de Ad DEP en de Ad PEP die ook vanuit de Campus Kind en Educatie wordt aangeboden.
2. Brede ontwikkeling vanaf 0 jaar – Ga in gesprek met kinderopvangorganisaties over de behoefte aan specialistische kennis voor het didactisch begeleiden van kinderen vanaf 0 jaar.
3. Didactische kennis – Maak duidelijke keuzes bij het aanbieden van (vak)didactische kennis en laat belangrijke didactische basiskennissen regelmatig terugkomen. Op die manier kunnen studenten zich basisdidactieken gemakkelijker eigen maken en vervolgens beter in de praktijk toepassen.
4. Didactische vakkennis creatieve vakken – Zorg voor voldoende aandacht voor muzische en kunstvakken en laat ook bij het ontwikkelen al docenten die deze vakken kunnen verzorgen, meedenken. Dit type kennis is belangrijk in de ontwikkeling van de didactisch educatief professional.
5. Bindend studieadvies – Heroverweeg het bindend studieadvies van 20 ECTS. Onderzoek in hoeverre de rest van het programma haalbaar is als studenten met 20 ECTS uit het eerste jaar het tweede jaar instromen.

6 Beoordeling

6.1 Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Uit gesprekken met vertegenwoordigers van de Ad DEP en het informatiedossier blijkt dat Viaa beoogt studenten op te leiden tot bezielde praktijkgerichte kinderopvang en basisonderwijsprofessionals. De professionals ontwerpen, implementeren en analyseren, in overeenstemming met leerkrachten en leidinggevendenden, onderwijsactiviteiten en ontwikkelsituaties voor kinderen van 0 tot 12. Viaa onderscheidt zich door haar onderwijsvisie en de kernwaarden hoop, eigenaarschap, bezieling en betrokkenheid toe te passen op deze nieuwe opleiding. Vanuit haar onderwijsvisie beoogt Viaa studenten tot bekwame beroepsbeoefenaars te vormen én tot mensen die breder in de samenleving hun verantwoordelijkheid nemen. Het panel is van mening dat Viaa hiermee de basis heeft gelegd voor een onderscheidende profilering.

De Ad DEP is ontworpen door een team samenwerkende partners binnen de Campus Kind en Educatie³, met Hogeschool Viaa als penvoerder. Het ontwerpteam heeft in nauwe samenwerking met het werkveld een opleidingsprofiel opgesteld. In het opleidingsprofiel is het beroepsbeeld gedefinieerd en zijn de kaders van de opleiding weergegeven. Het beroepsbeeld omschrijft wat het beroep didactisch educatief professional inhoudt. Voor het opstellen van het beroepsbeeld heeft het ontwerpteam gebruik gemaakt van de functieprofielen kinderopvang en leerkrachtondersteuner, vastgelegd in de CAO Kinderopvang en CAO Onderwijsondersteuner. Gebaseerd op het beroepsbeeld en gesprekken met interne en externe professionals, heeft het ontwerpteam 10 beroepstaken (beoogde leerresultaten) en 6 thema's voor de Ad DEP geformuleerd. De beroepstaken zijn vertaald naar leeruitkomsten. Deze zijn verbonden aan 6 inhoudelijke thema's⁴. De thema's staan centraal binnen het programma en geven context aan de leeruitkomsten. Viaa heeft op basis van de 5 leerresultaten van de Vereniging Hogescholen⁵ vastgesteld dat de beroepstaken van de Ad DEP op niveau 5 uit het NLQF-raamwerk zijn. In samenwerking met NHL Stenden Hogeschool zal op termijn in een Landelijk Ad overleg (LAdO) een Body of Knowledge (BoK) voor de Ad DEP vastgesteld worden. Het ontwikkelteam van de Campus heeft volgens het panel goed geformuleerde en relevante beroepstaken ontwikkeld. De beroepstaken omschrijven het kennisniveau, de vaardigheden en mate van zelfstandigheid en verantwoordelijkheid van studenten die de Associate degree met goed gevolg hebben afgerond. Het ontwikkelen van zelfstandigheid, complexiteit en verantwoordelijkheid op hbo-niveau 5 is goed inzichtelijk gemaakt aan de hand van het NLQF-raamwerk. Tevens is het panel te spreken over de plannen met NHL Stenden Hogeschool om op termijn een landelijke BoK te ontwikkelen en de afstemming bij het LAdO Zorg Welzijn en Educatie voort te zetten.

Het panel stelt vast dat de Ad DEP zich duidelijk onderscheidt van de Ad PEP in Zwolle die ook vanuit de Campus Kind en Educatie wordt aangeboden (met Hogeschool KPZ als penvoerder). In gesprek met vertegenwoordigers van het opleidingsmanagement en het ontwerpteam werd duidelijk dat er duidelijke verschillen zijn tussen de twee opleidingen. De Ad DEP is gericht op het ontwikkelen van een rijke leeromgeving en het ondernemen van activiteiten zoals het stimuleren van de ontwikkeling van en tussen kinderen. De Ad DEP'er zal de leerkracht ondersteunen bij het aanleren van vaardigheden op het gebied van bijvoorbeeld taal en rekenen. De Ad DEP'er zal onder meer kinderen gaan begeleiden die net niet in aanmerking komen voor een zogenoemde VVE-groep⁶. De Ad PEP daarentegen richt zich op het begeleiden van kinderen, het beleid binnen de onderwijs- en

³ Campus Kind en Educatie is een samenwerking tussen Hogeschool Viaa, Hogeschool KPZ, Landstede MBO, Mbo Mensing Alting en Prokino Kinderopvang.

⁴ Thema 1: Wat is leren; Thema 2: Leren vanuit verwondering; Thema 3: Leren door vragen; Thema 4: Leren in de context; Thema 5: Leren in en van het leven; Thema 6: Leren in de toekomst.

⁵ De 5 leerresultaten opgesteld door de Vereniging Hogescholen zijn: methodisch handelen, samenwerken, communiceren, probleemoplossend vermogen, en lerend vermogen.

⁶ Een VVE (voor en vroegschoolse educatie) groep is onderdeel van het onderwijsachterstandenbeleid. Het doel is om peuters met een mogelijke (taal)achterstand beter voor te bereiden op de basisschool.

kinderopvangorganisatie, het coachen van collega's, en het verbinden van actoren (ouders en professionals) om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren. De mondelinge toelichting van de vertegenwoordigers maakt volgens het panel duidelijk dat de Ad DEP een duidelijke positie inneemt binnen Viaa en de Campus Kind en Educatie. Het panel meent echter dat de beroepsrollen van de Ad DEP in het informatiedossier erg algemeen beschreven zijn. Het panel adviseert dan ook de beroepsrollen van de Ad DEP duidelijker te omschrijven zodat het duidelijk is wat het onderscheidende karakter is van de Ad DEP in vergelijking met de Ad PEP.

De vertegenwoordigers van Viaa benadrukken dat er groeiende behoefte is aan interprofessioneel onderwijs zoals nu al binnen integrale kind centra (IKC's) gebeurt. Daarnaast is er in het onderwijs in toenemende mate vraag naar meer inhoudelijk en didactisch gekwalificeerde professionals en ondersteunend personeel. Op deze manier wil Viaa de toenemende druk op de kinderopvang en het basisonderwijs wegnemen. De enorme tekorten in de kinderopvang en het onderwijs werden ook door vertegenwoordigers van het werkveld genoemd als belangrijke redenen voor het ontwikkelen van de Ad DEP. Werkveldvertegenwoordigers gaven te kennen dat de kinderopvang en het basisonderwijs in een transitiefase verkeren. De traditionele manier van ontwikkelen en aanzetten en motiveren tot leren wordt steeds meer losgelaten en de doorgaande ontwikkeling van het kind komt steeds meer centraal te staan. Het moet in het onderwijs gaan om wat een (jong) kind nodig heeft om zich optimaal te kunnen ontwikkelen in plaats van ieder kind dezelfde stof aan te bieden. De Ad DEP voorziet volgens de werkveldvertegenwoordigers in het realiseren van deze behoefte. Het werkveld verwacht dat Ad DEP'ers tijdens het programma veel praktijkkennis opdoen waardoor ze volwaardige leerkrachtondersteuners zullen zijn die zelfstandig onderdelen van het onderwijs kunnen verzorgen.

Werkveldvertegenwoordigers gaven aan nauw betrokken te zijn geweest bij de ontwikkeling van de Ad. Ze zijn enthousiast over de opzet van de opleiding en kunnen niet wachten tot de eerste studenten afstuderen. De vertegenwoordigers hebben toegezegd bij te willen dragen aan een blijvende uitwisseling van kennis en ervaringen om het onderwijs binnen de Ad DEP up-to-date en vernieuwend te houden. Het werkveld voert periodiek overleg via bijeenkomsten die vanuit de Campus Kind en Educatie en via Scope (opleidingspartners van de Educatieve Academie) worden georganiseerd. De vertegenwoordigers hebben toegezegd bereid te zijn deel te nemen aan een specifieke Ad DEP werkveldadviescommissie. Het panel adviseert een specifieke werkveldadviescommissie voor de Ad DEP op te zetten. Een opleidings specifieke commissie kan blijvend gericht beoordelen of de inhoud van de Ad DEP aansluit bij de wensen van het werkveld.

Het is tijdens het locatiebezoek voor het panel helder geworden wat de rol van een Ad DEP'er in het basisonderwijs zal inhouden. De professional is in staat om onder andere taal- en rekenlessen te verzorgen en oudergesprekken te voeren. De Ad DEP-student die voor de doelgroep 4 tot 12-jarigen kiest zal veel aansluiting bij de opleiding vinden en ruime kennis en vaardigheden op kunnen doen. De rol van de Ad DEP'er in de kinderopvang, en dan met name voor de doelgroep 0-2,5 jarigen, is minder uitgewerkt. Het panel heeft de indruk dat de beroepsrol op dit moment juist voor dit onderdeel nog te algemeen is. Een generalist is niet waar in de kinderopvang behoefte aan is. Leidinggevend en collega pedagogisch medewerkers (mbo 3 en mbo 4) van de Ad DEP'er verwachten specialistische kennis, bijvoorbeeld op het gebied van de taalontwikkeling van 0-4 jaar. In de kinderopvang is er behoefte aan het verbeteren van de educatieve kwaliteit en dat gaat verder dan het creëren van *leersituaties*. Het panel adviseert dan ook nader in gesprek te gaan met de (kinderopvang)branche en zich te concentreren op de brede ontwikkeling van kinderen vanaf 0 jaar.

Er is volgens het panel duidelijk behoefte aan het soort professional dat de Ad DEP opleidt. Onderwijs- en kinderopvangorganisaties worstelen naar eigen zeggen met het anders inrichten van de organisatie als antwoord op de personeelstekorten in het onderwijs en de kinderopvang en als middel om het kind centraal te stellen. Viaa biedt met de Ad DEP een goed antwoord op de vraag vanuit het onderwijs naar meer functiedifferentiatie binnen hun teams. Het panel vindt de regionale afstemming met de Campus Kind en Educatie en de daarbij betrokken partners uit de kinderopvang, het basisonderwijs en het mbo een zeer positief aspect van de Ad DEP. De inbedding van de Ad DEP in de Campus Kind en Educatie is sterk en duurzaam. Het panel is ook enthousiast over de partners waarmee Viaa samenwerkt. Partners die vooroplopen als het gaat om ontwikkelingen in de kinderopvang en het basisonderwijs.

Samenvattend is het panel van oordeel dat de Ad DEP beschikt over een ambitieus opleidingsprofiel met goed geformuleerde beroepstaken. Het opleidingsprofiel is ontwikkeld in nauwe samenwerking met het werkveld en onderwijspartners uit het mbo en hbo en deze partijen zijn enthousiast over het resultaat. De Ad DEP zal in hun ogen professionals opleiden die praktijkgericht zijn opgeleid en zelfstandig kunnen werken. Het panel concludeert

dat de beoogde leerresultaten goed passen bij het opleidingsprofiel en passend zijn voor het Associate degree niveau. Op basis van bovenstaande oordeelt het panel dat deze standaard voldoet.

6.2 Standaard 2: Programma: oriëntatie

Het programma maakt het mogelijk om passende (professionele of academische) onderzoeks- en beroepsvaardigheden te realiseren.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Het programma komt tegemoet aan de verwachtingen van de werkveldvertegenwoordigers waar het panel mee heeft gesproken. De vertegenwoordigers van kinderopvangorganisaties en basisscholen benadrukten dat zij een enorme behoefte hebben aan het soort professional dat de Ad DEP opleidt: praktijkgerichte professionals die vanuit onderwijsinhouden didactiek kunnen ontwerpen, uitvoeren en evalueren. Het werkveld is onder andere positief over het feit dat het opdoen van beroepsvaardigheden voor minimaal 16 uur per week gebeurt op de plek waar studenten werken. Studenten moeten, voor deelname aan de Ad DEP, binnen een kinderopvangorganisatie of basisschool werken. Daar werken studenten aan het ontwikkelen van vaardigheden die gekoppeld zijn aan de 10 beroepstaken van de Ad DEP. Gedurende opleidingsdagen wordt (gezamenlijk) aan (complexe) beroepsvraagstukken uit de eigen praktijk gewerkt.

De beroepsvaardigheden en competenties die nodig zijn om didactiek te ontwerpen, uit te voeren en te evalueren zijn door Viaa neergelegd in vijf horizontale leerlijnen en zes verticale inhoudelijke thema's (zie ook standaard 3). De vijf leerlijnen zijn: de theoretische leerlijn, de praktijklijn, de Challenge Based Learning (CBL)-lijn, de eigen vaardighedenlijn en de professionele en persoonlijke ontwikkellijn (PPO-lijn). De theoretische leerlijn beoogt professionals die evidence based handelen in de praktijk door het bestuderen van actuele literatuur en praktijkkennis. In de theoretische leerlijn doen studenten kennis op van theoretische modellen en uitgangspunten rondom leren en didactiek. In de praktijklijn staat de beroepspraktijk centraal en oefenen studenten op Ad-niveau met vaardigheden die gekoppeld zijn aan de tien beroepstaken. Studenten leggen hun ontwikkeling in de praktijk vast in een portfolio. In de CBL-lijn ontwikkelen studenten middels het Challenge Based Learning concept onderzoekscompetenties. Studenten doorlopen gestuurd en begeleid, een volledige onderzoekscyclus, bestaande uit de stappen 'engage, investigate en act'. Voor de praktijkvraagstukken brengen studenten hun eigen leervragen in en moeten ze hun onderzoekende en nieuwsgierige houding aantonen via beroepsproducten⁷. De eigen vaardighedenlijn focust op de voor de didactisch educatief professional belangrijke basisvaardigheden taal en rekenen. In de PPO-lijn krijgen studenten veel ruimte om hun persoonlijke en professionele identiteit te ontwikkelen via zelfreflectie en feedback en feed-up van docenten, hun praktijkbegeleider en medestudenten. Het panel is positief over de opzet van het programma. In de vijf leerlijnen is ruimschoots aandacht voor het ontwikkelen van zowel theoretische kennis als praktijkgerichte vaardigheden. De CBL-lijn waarin studenten een onderzoekende houding ontwikkelen is passend voor een Associate degree. Daarnaast wordt via de duidelijk omschreven PPO-lijn veel aandacht aan de individuele leergeschiedenis van studenten besteed.

Samenvattend concludeert het panel dat Viaa een programma aanbiedt dat studenten in de gelegenheid stelt passende beroepsvaardigheden en onderzoekscompetenties te ontwikkelen. De sterke praktijkgerichte insteek van de Ad DEP sluit goed aan bij wat het werkveld van professionals verwacht. Het panel concludeert dat deze standaard voldoet.

6.3 Standaard 3: Programma: inhoud

De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Oordeel

Voldoet.

---

⁷ Een beroepsproduct is bijvoorbeeld een verslag (een verslag van een persoonlijke of een organisatorische visie op leren) of een spel in leersituaties.

Bevindingen en overwegingen

Het panel heeft inzicht verkregen in de opbouw van het programma. Het programma duurt 2 jaar en zal bestaan uit 6 grote thema's van elk 20 ECTS (120 ECTS in totaal). De thema's zijn gebaseerd op onderzoek van het lectoraat Goede Onderwijspraktijken en afgestemd met het werkveld. Ieder thema bevat een aspect van 'leren'⁸. De eerste thema's zijn gericht op het individu. Naar mate het programma vordert verschuift de focus van het individu (waaronder inzicht in de eigen leergeschiedenis en hoe deze van invloed is op de eigen visie op leren) naar de beroepspraktijk (met onderwerpen zoals het belang van spel, onderzoekend en ontwerpend leren, het verrijken van de leeromgeving, communiceren met collega's en andere betrokkenen en het maken van een didactisch ontwerp). De belangrijkste thema's, denkers en theorieën uit de hedendaagse onderwijskunde komen tijdens de Ad DEP aan bod. Tevens is er specifiek aandacht voor het sociale vraagstuk van kennisongelijkheid van (jonge) kinderen en het inzetten op coöperatieve didactieken.

Afstuderen gebeurt tijdens het laatste thema van het programma, thema 6: Leren in de toekomst. De afstudeeropdracht is onderdeel van de CBL-lijn. In het afstudeeronderzoek werken studenten, samen met stakeholders⁹, aan een complex beroepsvraagstuk. De onderwijsbehoeften van leerlingen op de werkplek van studenten vormen de basis voor het afstudeeronderzoek. Studenten ontwerpen en implementeren vervolgens vanuit hun eigen visie op leren een theoretisch onderbouwd didactisch ontwerp in de beroepspraktijk en leggen hun handelen, inclusief reflectie, vast in een verslag. Het is de bedoeling dat studenten het beheersen van elk van de tien beroepstaken aantonen in het didactisch ontwerp en dat het ontwerp bijdraagt aan het verbeteren van leersituaties.

Het panel is enthousiast over het geheel van thema's en leerlijnen. De inhoudelijke thema's zijn helder omschreven en worden in de loop van het programma steeds complexer. Bovendien sluiten de inhoudelijke thema's goed aan bij wat er in de praktijk van de kinderopvang en het basisonderwijs speelt. De leerlijnen zijn de horizontale verbinding tussen de zes thema's waardoor er samenhang ontstaat tussen de opbouw van de thema's en de leerlijnen (en daarmee het leerproces van de student). Het panel vindt dat met name de CBL-leerlijn een mooi raamwerk biedt voor het integreren en toepassen van kennis en vaardigheden in de praktijk. De inhoudelijke thema's en leerlijnen vormen gezamenlijk de beroepstaken (beoogde leerresultaten) van het programma.

Bij de verdere ontwikkeling van de opleiding moet in de ogen van het panel wel gekeken worden naar de didactische kennis die Viaa aanbiedt. Het panel denkt dat het niet mogelijk is om het gehele spectrum van de ontwikkeling van 0 tot 12-jarigen in twee jaar tijd te behandelen. Het feit dat de Ad DEP zich richt op het ontwikkelen en leren van deze brede doelgroep brengt het risico met zich mee dat een breed scala aan onderwerpen behandeld wordt. Als voorbeeld noemt het panel de grote didactieken die in thema 2: 'Leren vanuit verwondering' aan bod komen. Thema 2 belicht de leerontwikkeling vanuit spel bij het jonge en oude kind en besteedt aandacht aan didactieken zoals spelbegeleiding, 3V's (verkennen, verbinden, verrijken), didactische impulsen en interactievaardigheden. Dit zijn volgens het panel didactische vaardigheden die oefentijd en feedback op de eigen context behoeven. Omdat de contexten van studenten nogal uiteenlopen, denkt het panel dat het goed is om bepaalde didactische basiskennmerken regelmatig te laten terugkomen. Op die manier kunnen studenten zich de basisdidactiek eigen maken en in diverse contexten toepassen. De keuzes die Viaa maakt in het didactische repertoire vormen het onderscheidende kenmerk in vergelijking met bijvoorbeeld Ad PEP-programma's en maakt de rol van de afgestudeerde Ad DEP van de Viaa in het werkveld nog zichtbaarder. Studenten kunnen daarnaast hun kennis en vaardigheden (nog) beter duiden, bijvoorbeeld door aan toekomstige werkgevers aan te geven op welke 'vakken' of ontwikkelingslijnen zij inzetbaar zijn.

Zoals in standaard 1 is aangegeven plaatst het panel een kanttekening bij de invulling van de rol van de afgestudeerde Ad DEP'er die werkt met de doelgroep 0 tot 4-jarigen. De onduidelijkheid over de rol die afgestudeerde Ad DEP'ers binnen deze doelgroep innemen komt mede door de theorieën en praktijkkennis en vaardigheden die studenten opdoen. De theorieën en praktijk lijken meer gefocust op het basisonderwijs dan op de kinderdagopvang. Viaa zou net wat meer aandacht kunnen besteden aan concrete theorieën en de praktijk van 0 tot 4-jarigen. Het verschuiven van de focus zal in de ogen van het panel bijdragen aan het nader concretiseren van de rol van de Ad DEP'er in de kinderopvang. Daarnaast adviseert het panel de opzet van de eigen

---

⁸ De thema's zijn: Thema 1: Wat is leren?, Thema 2: Leren vanuit verwondering, Thema 3: Leren door vragen, Thema 4: Leren in de context, Thema 5: Leren van en in het leven, Thema 6: Leren in de toekomst.

⁹ Stakeholders kunnen zijn: de werkgever, ouders/verzorgers, kinderen en collega's waarmee samengewerkt wordt.

vaardigheden lijn te heroverwegen. Het panel vindt dat taalvaardigheid pas laat in het programma wordt aangeboden, namelijk in jaar 2, terwijl rekenvaardigheid in jaar 1 wordt aangeboden. Het ontwerpteam gaf aan dat Víaa voor deze opzet heeft gekozen omdat rekenvaardigheid als struikelblok wordt ervaren en sommige studenten hierdoor uitvallen. Door rekenvaardigheid in jaar 1 aan te bieden ontdekken studenten niet pas in jaar 2 dat zij het niveau van rekenen niet aan kunnen. Taalvaardigheid komt impliciet in jaar 1 in andere leerlijnen terug. Het panel begrijpt de overwegingen van Víaa, maar meent dat het belang van een goede taalvaardigheid in de kinderopvang en het onderwijs vraagt om het naar voren halen van deze vaardigheid. Het panel adviseert de taal- en rekenvaardigheid gelijktijdig aan te bieden.

Het panel vindt dat de Ad DEP uit een logisch opgebouwd curriculum bestaat met goed vertaalde beroepstaken in leeruitkomsten. Het programma zit goed in elkaar en stelt studenten in staat om relevante kennis en vaardigheden uit de beroepspraktijk op te doen. Studenten krijgen voldoende kennis en onderzoekvaardigheden aangeboden om didactische principes te kunnen begrijpen, toe te passen en kritisch op te kunnen reflecteren. Het panel concludeert dat deze standaard voldoet.

6.4 **Standaard 4: Programma: leeromgeving**

De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Het panel heeft kennisgenomen van de leeromgeving die door Víaa is vormgegeven. De leeromgeving is gebaseerd op vijf leerprincipes die het lectoraat Goede Onderwijspraktijken heeft ontwikkeld: leren gaat gepaard met onzekerheid, leren verandert de lerende, leren betekent wisselen van perspectief, leren wordt gevoed door rijke betekenisvolle inhoud, en leren is holistisch van karakter. Het panel vindt de leerprincipes van leren sterk en waardeert het dat Víaa de leerprincipes aan het programma heeft verbonden door ze om te zetten in vijf didactische werkvormen die op hun beurt weer aansluiten bij de vijf leerlijnen. De eerste didactische werkvorm bestaat uit opleiden middels een diversiteit aan modellen en didactieken. Onderwijsdagen bestaan onder meer uit groepswork, werkcolleges, projecten en rollenspellen. Daarnaast heeft Víaa een digitale leeromgeving ingericht (OnderwijsOnline) met actuele lesmaterialen (zoals introductie- en praktijkvideo's), praktische mededelingen en roostergegevens.

De tweede didactische werkvorm behandelt de ruimte die studenten krijgen om individuele leer- en ontwikkelvragen te formuleren. Door binnen gestelde kaders leer- en ontwikkelvragen te formuleren leren studenten meer over hun persoonlijke interesses en kunnen ze hun competenties verder ontwikkelen. Studenten kunnen hun vragen en beroepsontwikkeling in de praktijklijn en de PPO-lijn bespreken. De derde didactische werkvorm is gericht op de interactie en dialoog in de leeromgeving. Lesdagen bevatten momenten waarin studenten met elkaar en met docenten kennis en ervaringen uitwisselen, elkaar bevragen en feedback geven. Daarnaast worden studenten ook in de online omgeving (via Microsoft Teams) aangemoedigd om met elkaar mee te kijken naar beroepsvraagstukken. De vierde didactische werkvorm heeft betrekking op het leren in de praktijk. Studenten werken tijdens het gehele programma op hun werkplek aan actuele praktijkvraagstukken. Víaa heeft duidelijke criteria voor werkplekken opgesteld. Werkplekken moeten studenten bijvoorbeeld de mogelijkheid bieden om te werken met individuele kinderen en groepen van 0 tot 12 jaar. Groepen dienen uit minstens 5 kinderen te bestaan. Daarnaast eist Víaa dat studenten minimaal 16 uur per week werken en dat daarnaast voldoende ruimte is (richtlijn 4 uur extra) voor het maken van opdrachten.

Studenten krijgen vanuit Víaa een praktijkbegeleidend docent toegewezen. Deze docent bespreekt minimaal een keer per trimester met praktijkbegeleiders en studenten de voortgang van studenten. Dit gesprek vindt plaats op de werkplekken. Het panel vindt het introduceren van een praktijkbegeleidend docent een goed initiatief. De toevoeging van de praktijkbegeleidend docent is een goede manier om de verbinding met het werkveld te waarborgen. Naast het leren in de praktijk gaan studenten één dag in de week naar de hogeschool. Tijdens de opleidingsdagen is er een vaste en duidelijke dagopbouw. Het panel vindt het positief dat Víaa voor een herkenbaar dagprogramma kiest. Bij een deeltijdopleiding met weinig contactmomenten wordt voorspelbaarheid door studenten als prettig ervaren. Leren in de praktijk krijgt binnen de Ad DEP ook vorm middels gastcolleges en het bezoeken van werkplekken van medestudenten.

De vijfde didactische werkvorm bestaat uit het holistische karakter van het programma. Studenten leren de samenhang te zien tussen de theorie, hun persoonlijke en professionele ontwikkeling en hun individuele handelen in de beroepspraktijk. Het panel is positief over de verscheidenheid aan creatieve (didactische) werkvormen die tijdens het programma worden aangeboden. De ruimte die studenten krijgen voor het ontwikkelen van hun persoonlijke en professionele identiteit vindt het panel een sterk onderdeel van het programma. Eigen inbreng en het leren formuleren van goede onderzoeksvragen vormen een belangrijk onderdeel van het leerproces. Het panel is van mening dat het programma zeer *student-centered* is en studenten de mogelijkheid geeft om vorm en richting te geven aan hun leerproces.

Het panel stelt vast dat Viaa een mooie en uitdagende leeromgeving heeft ingericht. Studenten werken zowel in de praktijk als op de hogeschool aan actuele praktijkvraagstukken. Tevens volgen studenten intensieve wekelijkse lesdagen waar de overgang van theorie naar praktijk plaatsvindt en reflectie centraal staat. Het panel concludeert op basis van bovenstaande dat deze standaard voldoet.

6.5 Standaard 5: Instroom

Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

De Ad DEP staat gepland voor een start in september 2022. Viaa gaat uit van een instroom van 10 studenten. De instroom zal naar verwachting bestaan uit een diverse studentpopulatie van (met name) mbo-4 afgestudeerden, maar ook havisten, vwo'ers en studenten die 21 jaar of ouder zijn en de 21+ toelatingstoets met goed gevolg hebben afgelegd. Naast een verscheidenheid in vooropleidingen gaat Viaa ook uit van een verscheidenheid in werkervaring: van studenten die onlangs hun mbo-4, havo of vwo diploma hebben behaald, tot studenten die al meerdere jaren werkervaring hebben. Het panel is het met het ontwerpteam eens dat de verscheidenheid aan studenten krachtig is omdat het studenten de mogelijkheid biedt om thema's vanuit verschillende perspectieven te bekijken.

Studenten die aan het programma willen deelnemen moeten over een relevante werkplek beschikken. Dat houdt in, een werkplek waar studenten aan didactisch educatieve vraagstukken kunnen werken. Het ontwerpteam houdt er rekening mee dat er aankomende studenten zullen zijn die nog niet over een relevante werkplek beschikken. Viaa zal deze studenten ondersteunen bij het vinden van een geschikte leerwerkplek.

Viaa organiseert voorlichtingsbijeenkomsten om aankomende studenten een goed beeld te geven over de inhoud van het programma en de wijze waarop het programma is vormgegeven, de toelatingseisen en het toekomstperspectief. De voorlichtingsbijeenkomsten van de Ad DEP worden samen met die van de Ad PEP (van de KPZ) georganiseerd. Het panel vindt het goed dat Viaa en de KPZ gezamenlijk voorlichtingen organiseren. Dat geeft studenten de mogelijkheid om de verschillen tussen de twee programma's te zien en zal er sneller toe leiden dat studenten de juiste keuze maken. Viaa zal ook voorlichting geven in het mbo. Daarnaast wil Viaa studenten proberen te werven binnen verschillende beroepsgroepen en via contacten met verschillende werkgevers. Het inzetten van dit soort marketingactiviteiten heeft onder meer tot doel de diversiteit binnen de studentenpopulatie te bevorderen.

De zorgvuldige intakeprocedure is speciaal ontwikkeld om aankomende studenten de kans te geven een goed beeld te krijgen van het programma en te besluiten of deze aansluit bij hun verwachtingen. Tijdens de intake komen vragen aan bod als wie ben ik, wat betekent leren voor mij en wat verwacht ik van de Ad DEP? De aankomende studenten zullen deze vragen tijdens de intake samen met een docent en 4-6 aankomende medestudenten bespreken. Met deze opzet hoopt Viaa studenten een inkijkje te kunnen geven in de manier waarop er tijdens de Ad DEP wordt samengewerkt. Na het individuele intakegesprek zal een docent contact met studenten opnemen voor eventuele aanvullende vragen en om een terugkoppeling te geven van de intake en toelaatbaarheid.

Het panel vindt dat de Ad DEP duidelijke instroomeisen heeft en over een goede intakeprocedure beschikt. Een punt van aandacht vindt het panel de persoonlijke vragen waarmee Viaa studenten uitnodigt voor een eerste

kennismakingsbijeenkomst. Het panel denkt dat dergelijke persoonlijke vragen een afschrikkend effect op sommige minderheidsgroepen kan hebben. Het ontwerpteam gaf aan dat juist dat soort persoonlijke vragen onderdeel zijn van het programma dat focust op de persoonlijke ontwikkeling van studenten. Het panel begrijpt de afweging die Viaa heeft gemaakt, maar adviseert Viaa toch om rekening te houden met studenten die op voorhand afgeschrokken kunnen worden door persoonlijke vragen. De kans om meer diverse studenten te enthousiasmeren wordt dan volgens het panel groter.

Het ontwerpteam gaf voorts aan dat Viaa een eigenstandig programma heeft ontwikkeld voor afgestudeerde Ad DEP'ers die na de Ad aan de slag willen gaan als didactisch educatief professional in de kinderopvang of het basisonderwijs. Een deel van de studenten echter zal (direct of op termijn) door willen stromen naar bijvoorbeeld de PABO. Studenten moeten om door te stromen naar de PABO een schakelprogramma volgen en Viaa wil dat op maat gaan ontwikkelen voor studenten die daarvoor kiezen.

Het panel concludeert dat de kwalificaties van de instromende studenten voldoende aansluiten bij de opzet van het programma. De Ad DEP biedt een goede voorlichting en een zorgvuldige intakeprocedure waardoor aankomende studenten een goed beeld krijgen van de inhoud en opzet van het programma. Instromers worden tijdig, meerdere keren en diepgaand geïnformeerd over het doel, de inhoud en de studielast van de opleiding. Het panel is op basis van het voorgaande van mening dat aan deze standaard is voldaan.

6.6 Standaard 6: Personeel

Het docententeam is gekwalificeerd voor de inhoudelijke en onderwijskundige realisatie van het programma en de omvang ervan is toereikend.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Het panel heeft tijdens het locatiebezoek kennis gemaakt met een enthousiast en betrokken team van docenten. Het team is werkzaam binnen de Campus Kind en Educatie en afkomstig van onder meer Viaa en de KPZ. Docenten zijn minimaal bachelor-geschoold en ervaren met het verzorgen van onderwijs in het mbo en het hbo (op niveau 5 en 6). Het panel vindt het heel positief dat veel docenten van de Ad DEP naast hun aanstelling ook ten minste een dag in de week in de kinderopvang of het basisonderwijs werkzaam zijn. De samenwerking binnen de Campus maakt dat er veel expertise in huis is om studenten goed te begeleiden.

Vertegenwoordigers van het opleidingsmanagement gaven aan dat er binnen het programma ruimte is voor studenten om kennis op te doen over onderwerpen die niet in het curriculum zijn opgenomen. Daarbij kan gedacht worden aan vakinhoudelijke, didactische kennis op het gebied van muzische vorming en kunsteducatie. Tijdens het locatiebezoek werd gesproken over het aanbieden van workshops op het gebied van creatieve vakken. Het panel is blij te vernemen dat Viaa meedenkt met studenten en hun behoeften en vraagt specifiek aandacht te houden voor muzische en kunstdocenten die belangrijk zijn in de ontwikkeling van de didactisch educatief professional.

Het panel is positief over de manier waarop Viaa aandacht besteedt aan de professionele ontwikkeling van haar docenten. Dat doet Viaa onder meer door het organiseren van scholingsbijeenkomsten. Deze bijeenkomsten worden jaarlijks vastgelegd in het professionaliseringsplan van de Ad DEP. Onderwerpen die relevant zijn voor het gehele team, zoals krachtgericht coachen en het begeleiden van onderzoek, worden centraal aangeboden. Daarnaast hebben docenten de mogelijkheid om via de opleidingscoördinator gerichte scholing aan te vragen. Deze scholing kan uit onder meer workshops, seminars, stages en cursussen bestaan. Enkele docenten binnen het team zijn nog niet BKE gecertificeerd, maar de verwachting (en de doelstelling) is dat deze docenten hun BKE aankomend jaar behalen.

Samenvattend is het panel van mening dat het docententeam inhoudelijk voldoende deskundig is om het programma te verzorgen. De continue professionalisering van docenten is goed vormgegeven en biedt docenten voldoende mogelijkheden zichzelf te blijven ontwikkelen. Op basis van bovenstaande stelt het panel vast dat deze standaard voldoet.

6.7 **Standaard 7: Voorzieningen**

De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Het panel heeft aan de hand van het aanvraagdossier en via een rondleiding door de hogeschool kennisgenomen van de faciliteiten die de Ad DEP en Viaa bieden. Het Viaa-gebouw bestaat naast leslokalen en collegezalen uit verschillende ruimtes waar studenten hetzij individueel, hetzij in kleine groepen kunnen studeren of samenwerken. Het panel heeft tijdens de rondleiding de centrale ontmoetingsruimte 'Agora' gezien. Agora is een vernieuwende en inspirerende leeromgeving met onder meer een mediatheek, diverse werkplekken en een ontmoetingsruimte waar studenten in groepen kunnen werken. Daarnaast is er in Agora gratis koffie en thee verkrijgbaar. Tijdens lesdagen hebben studenten niet alleen toegang tot Agora, maar ook de beschikking over een eigen lokaal.

Naast fysieke werk- en studieplekken biedt Viaa studenten tevens een goede online lesomgeving (OnderwijsOnline). In OnderwijsOnline zijn praktische mededelingen, leerinhouden en studentenhandleidingen beschikbaar. Daarnaast biedt OnderwijsOnline studenten de mogelijkheid om hun portfolio te maken en te delen, en opdrachten in te leveren

Studenten en medewerkers van Viaa zijn automatisch lid van de Mediatheek. De Mediatheek bezit een grote collectie boeken, dvd's en cd's en heeft een ruim aanbod (vak)tijdschriften op het gebied van pedagogiek, onderwijskunde, vakdidactiek en jeugdliteratuur. Voorts bestaat de mogelijkheid om spelmateriaal, robots en VR-brillen te lenen die tijdens een les gebruikt kunnen worden. Studenten krijgen aan het begin van het eerste jaar een rondleiding door de mediatheek, zodat ze weten wat er beschikbaar is en hoe een en ander in zijn werk gaat.

Het panel stelt vast dat de huisvesting en de materiele voorzieningen toereikend zijn voor de realisatie van het programma en concludeert dat deze standaard voldoet.

6.8 **Standaard 8: Begeleiding**

De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Studenten krijgen tijdens de Ad DEP intensieve begeleiding van docenten, gastdocenten, de praktijkbegeleidend docent, de opleidingscoördinator en hun praktijkbegeleider. Daarnaast begeleiden studenten elkaar. De begeleiding van docenten vindt plaats tijdens lesdagen. PPO-docenten begeleiden studenten bij hun persoonlijke en professionele ontwikkeling. Vakdocenten begeleiden studenten bij het behalen van de leeruitkomsten binnen een specifiek vak. Als studenten moeite blijken te hebben met bepaalde zaken en achterop dreigen te raken is de PPO-docent het eerste aanspreekpunt. De PPO-docent kan studenten, indien gespecialiseerde begeleiding nodig is, doorverwijzen naar het decanaat of studentenpastoraat. Men kan bij gespecialiseerde begeleiding denken aan bijvoorbeeld hulp bij studievertraging-, vaardigheden-, -planning, -of motivatie. Het decanaat biedt ook specialistische begeleiding aan studenten met een functiebeperking. Het panel heeft, door het ervaren team, vertrouwen in de begeleidingsprocessen binnen de Ad DEP. Het panel is zeer te spreken over de intensieve begeleiding binnen de Ad DEP, maar geeft aan dat een verhoogde werkdruk op de loer ligt bij een grotere instroom dan verwacht. Het panel adviseert om bij hogere instromingsaantallen de werkdruk van docenten in de gaten te houden en indien nodig in te grijpen.

Viaa heeft een overeenkomst opgesteld waarin duidelijke afspraken over de concrete werkzaamheden die de student op de werkplek uitvoert en de begeleiding van de student zijn opgenomen. De overeenkomst wordt door studenten, een vertegenwoordiger van hun werkplek en Viaa ondertekend. Het panel vindt het goed dat Viaa een dergelijke overeenkomst heeft opgesteld omdat het voor een programma waar de werkplek onderdeel uitmaakt van het programma belangrijk is om goede onderlinge afspraken te maken.

Voorafgaand aan het locatiebezoek heeft het panel de studiehandleidingen en de praktijkgids van de Ad DEP bestudeerd. Elk thema heeft een eigen studiehandleiding met, per leerlijn, inspirerende en duidelijke omschrijvingen van de inhoud van de leerlijn, de leeruitkomsten, toetsing en te bestuderen literatuur. De praktijkgids biedt inzicht in hoe de ontwikkeling van studenten er in de praktijk uit ziet en bevat onder meer een omschrijving van het beroepsbeeld, de beroepstaken, een toetsmatrijs en een scoringsmodel. Studenten ontvangen iedere twee weken een nieuwsbrief met mededelingen die van belang zijn. Daarnaast dragen ook docenten zorg voor het verstrekken van duidelijke en tijdige informatie. De lijnen zijn kort waardoor docenten eenvoudig en snel bereikbaar zijn voor studenten. Het panel is enthousiast over de informatieverstrekking vanuit Viaa. De korte lijnen tussen docenten en studenten zorgen ervoor dat informatie snel met studenten wordt gedeeld. De studiehandleidingen en de praktijkgids zijn overzichtelijk en goed geschreven, passend bij het Ad-niveau.

De Ad DEP heeft in het Onderwijs en Examenreglement vastgelegd dat studenten aan het einde van het eerste jaar minimaal 20 ECTS behaald moeten hebben om door te gaan naar het tweede jaar (BSA: bindend studieadvies). Het panel vindt dit een laag aantal voor een programma dat uit 60 ECTS bestaat in het eerste jaar. De examencommissie is dit met het panel eens en gaf aan dat hier intern discussie over is gevoerd. De keuze voor een BSA van 20 ECTS is gebaseerd op de ervaring die Viaa heeft met de PABO. Daar bestaat ook een BSA van 20 ECTS. Het panel vindt dat het lage BSA een risico mee zich meebrengt voor de studieresultaten van het tweede jaar. Studenten die in het eerste jaar maar 20 ECTS hebben gehaald moeten in het tweede jaar immers de 60 ECTS van het tweede jaar behalen plus de 40 ECTS van het eerste jaar. De examencommissie gaf aan dat de PPO-docent of decaan bij een laag aantal behaalde ECTS in gesprek zal gaan met studenten of het wel verstandig is om in te stromen in het tweede jaar. Vervolgens zal intensieve begeleiding vanuit Viaa ervoor zorgen dat de druk op studenten niet te hoog wordt. Desalniettemin is de examencommissie het met het panel eens dat het raadzaam is de huidige regeling onder de loep te nemen en te onderzoeken in hoeverre het programma haalbaar is als studenten met 20 ECTS uit het eerste jaar het tweede jaar instromen.

Het panel concludeert dat de intensieve studiebegeleiding en de goede informatievoorziening aan studenten de studievoortgang bevorderen en aansluiten bij de behoefte van studenten. De ervaren begeleiders geven het panel vertrouwen in de begeleidingsprocessen binnen de Ad DEP. De studiehandboeken en praktijkgids zijn goed uitgewerkt en bevatten alle benodigde informatie. Daarmee beoordeelt het panel deze standaard als voldoende.

6.9 **Standaard 9: Kwaliteitszorg**

De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Het panel heeft via het informatiedossier kennisgenomen van de wijze waarop Viaa de kwaliteit van de Ad DEP wil waarborgen. Dit proces is vastgelegd in het kwaliteitszorghandboek en het Viaa kwaliteitskader en valt onder de verantwoordelijkheid van de directeur van de Educatieve Academie. Vanuit de visie op kwaliteit, hanteert Viaa een structureel en cyclisch proces voor het evalueren en verbeteren van het onderwijs. De kwaliteitscommissie heeft als doel het bevorderen van de kwaliteitscultuur en draagt er in die hoedanigheid zorg voor dat de cyclus op de juiste wijze doorlopen worden. Naast de kwaliteitscommissie spelen ook de examencommissie en toetscommissie een belangrijke rol bij de waarborging van de kwaliteit van het onderwijs. De examencommissie valt onder de verantwoordelijkheid van de Educatieve Academie en is verantwoordelijk voor de kwaliteit van toetsing en examinering. Vanaf september 2022 wordt een centrale examencommissie ingericht bestaande uit leden van de drie academies van Viaa: de Educatieve Academie, de Academie Social Work en Theologie en de Academie Health Care. Uit gesprekken met vertegenwoordigers van de examencommissie blijkt dat de commissie een goed beeld heeft van de kwaliteit van toetsing en examinering binnen de Ad DEP. Daarnaast houdt de examencommissie voldoende afstand van de Ad DEP om onafhankelijk te zijn. De toetscommissie fungeert onder het mandaat van de examencommissie. Deze beoordeelt onder meer de kwaliteit van toetsen.

Naast de kwaliteitscommissie, de examencommissie en de toetscommissie staan alumni, werkvelddeskundigen, studenten, de opleidingscommissie, Scope (opleidingspartners van de Educatieve Academie) en

onderwijspartners binnen Radiant Lerarenopleidingen¹⁰ in voor de kwaliteit van de Ad DEP. Voor het bevorderen en bewaken van de kwaliteit wordt op verschillende niveaus gebruik gemaakt van (digitale) enquêtes, gesprekken, metingen en landelijke en regionale overlegstructuren. Docenten, studenten, werkvelddeskundigen en onderwijspartners evalueren op vaste tijdstippen. De opleidingscoördinator van de Ad DEP verzamelt de enquêtes en gespreksverslagen, stelt verbeterplannen op, monitort de voortgang van de verbeterplannen en koppelt de resultaten via nieuwsbrieven terug. Uit de gesprekken met het ontwerpteam kwam naar voren dat docenten en studenten een duidelijke inbreng hebben. Wanneer uit evaluaties blijkt dat de inhoud niet goed aansluit bij de behoefte van de student, of werkvormen niet goed werken zullen docenten niet halsstarrig aan de inhoud van het programma willen vasthouden, maar de inhoud aanpassen.

Het panel is zeer enthousiast over de stevig ingebedde en transparante kwaliteitszorg van de Ad DEP. Viaa beschikt over een heldere organisatiestructuur, adequate monitoring en periodieke evaluatie, en een breed netwerk dat zich de voortgang en kwaliteit van het programma aantrekt. De ontwikkelingsgerichte houding van de organisatie is krachtig. Tevens vindt het panel het positief dat verbeterplannen en resultaten teruggekoppeld worden aan studenten.

Het panel is positief over de doorlopende controle op de kwaliteit van het onderwijs binnen de Ad DEP. Viaa bespreekt de kwaliteit structureel met studenten, docenten, werkvelddeskundigen en onderwijspartners. Studenten worden persoonlijk betrokken bij de vorming en verbetering van het onderwijs en op de hoogte gehouden van eventuele doorgevoerde verbeteringen. Het panel concludeert op basis van bovenstaande dat de manier waarop de kwaliteit van het onderwijs gewaarborgd wordt voldoende is en dat deze standaard voldoet.

6.10 **Standaard 10: Toetsing**

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Het panel heeft via het informatiedossier en gesprekken met het ontwerpteam en een vertegenwoordiging van de examen- en toetscommissie kennisgenomen van het toetsbeleid van de Ad DEP. Het toetsbeleid van de Ad DEP is vastgelegd in de documenten 'Didactisch concept en toetsbeleid' en 'Onderwijs en Examenregeling' (OER). De waarborging van de kwaliteit van toetsing, het eindniveau van de Associate degree en het benoemen van examinatoren zijn wettelijke taken van de examencommissie. De toetscommissie adviseert over de toetsvormen en beoordeelt (steekproefsgewijs) de kwaliteit van toetsen beoordeelt.

Viaa toetst de tien beroepstaken via leeruitkomsten en maakt daarvoor gebruik van summatieve toetsen die aan de vijf leerlijnen gekoppeld zijn. De theorielijn en de eigen vaardighedenlijn worden getoetst door middel van kennistoetsen en taal- en rekentoetsen en de praktijklijn aan de hand van het portfolio. Voor de CBL-lijn staat het studenten vrij om voor elk inhoudelijk thema een toetsvorm te kiezen die past bij de leeruitkomsten van het betreffende thema. Te denken valt bijvoorbeeld aan een schriftelijk verslag of het opnemen van een video. De theorielijn, praktijklijn, CBL-lijn en eigen vaardighedenlijn zijn gericht op het toetsen van de tijdens die leerlijnen opgedane kennis en vaardigheden. De toetsing van de PPO-lijn heeft een ander uitgangspunt, namelijk *assessment as learning*. Assessment as learning heeft als doel om studenten via professionele reflectie inzicht te bieden in hoe zij zich ten opzichte van het beroepsbeeld van de Ad DEP ontwikkelen. De bevindingen worden door studenten in reflectieverslagen vastgelegd die vervolgens summatief worden beoordeeld. Afronding van het programma bestaat uit het ontwikkelen en implementeren van een didactisch ontwerp in de praktijk. Studenten maken een verslag van gebruikte theorieën en didactische modellen, de aanpak, conclusies en een professionele reflectie op het proces en de uitkomst van het afstudeeronderzoek. Het afstudeerproject wordt gepresenteerd en verdedigd ten overstaan van twee docenten.

In gesprek met vertegenwoordigers van de borgingscommissies werd duidelijk dat de examencommissie expliciet heeft aangestuurd op het afnemen van summatieve toetsen. De examencommissie beoogt hiermee te

---

¹⁰ Radiant Lerarenopleidingen is een samenwerkingsverband van negen hogescholen. De Ad DEP is via Radiant aangesloten bij landelijke en regionale overleggen zoals het LAdO, de Zwolse8 en het Overijsselse Ad-overleg.

bewerkstelligen dat studenten hun voortgang voldoende kunnen bewaken. Het panel vindt de keuzes die Viaa heeft gemaakt positief en waardeert de variatie van het aantal verschillende toetsvormen die tijdens de Ad DEP wordt inzet. Het feit dat studenten in de CBL-lijn keuzes kunnen maken bij de toetsvormen toont aan dat Viaa een studentgerichte benadering hanteert.

Alle toetsen hebben een toetsmatrijs volgens een door de toetscommissie vastgesteld uniform format. Dit zorgt ervoor dat de toetsing betrouwbaar en transparant is. Viaa hanteert het vierogenprincipe om de objectiviteit van toetsing te vergroten en nieuwe toetsen te standaardiseren. Daarnaast overlegt het docententeam ieder trimester over de afgenomen toetsen om de kwaliteit te bewaken. Deze zogenoemde kalibratiesessies vormen een vast onderdeel van het jaarrooster. Docenten overleggen daarnaast ook informeel met betrekking tot de onderlinge afstemming van de onderwijs- en examenkwaliteit.

Uit het gesprek met de borgingscommissies is gebleken dat de toetscommissie alle nieuwe toetsen van de Ad DEP heeft voorzien van feedback en ook in de toekomst zal toezien op de kwaliteit van de toetsen. De toetscommissie eist dat elke toets die door een docent wordt aangepast eerst aan de toetscommissie ter goedkeuring moet worden voorgelegd voordat deze mag worden afgenomen. Het panel is onder de indruk van de betrokkenheid van de toetscommissie en denkt dat de goedkeuringseis de kwaliteit van toetsen ten goede komt.

Samenvattend is het panel positief over de toetsing binnen de Ad DEP. De variatie van het aantal toetsvormen is sterk en de keuzevrijheid die studenten in de CBL-lijn hebben voor toetsvormen past bij een studentgerichte benadering. De betrokkenheid van de examen- en toetscommissie geeft het panel vertrouwen in een goede kwaliteitswaarborging van toetsing en de beoordeling van toetsen. Het panel concludeert op basis van bovenstaande dat het toetsingsonderdeel van de Ad DEP aan de eisen voldoet.

6.11 Graad en CROHO-onderdeel

Het panel adviseert om de volgende graad aan de opleiding toe te kennen: Associate Degree

Het panel adviseert het volgende CROHO-onderdeel voor de opleiding: Onderwijs

Afkortingen

Ad DEP	Associate degree Didactisch Educatief Professional
Ad PEP	Associate degree Pedagogisch Educatief Professional
BoK	Body of Knowledge
CBL	Challenge Based Learning
CROHO	Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs
ECTS	European Credit Transfer System
havo	hoger algemeen voortgezet onderwijs
hbo	hoger beroepsonderwijs
IKC	Integrale kind centra
mbo	middelbaar beroepsonderwijs
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
PPO	persoonlijke en professionele ontwikkelingslijn
vwo	voorbereidend wetenschappelijk onderwijs
WHW	Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek

Het adviesrapport is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op de uitgebreide toetsing van de nieuwe opleiding Associate degree Didactisch Educatief Professional van de Stichting Hogeschool Via

Aanvraagnummer: AV-1333

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders

Parkstraat 83 • 2514 JG Den Haag
P.O. Box 85498 • 2508 CD The Hague
The Netherlands

T +31 (0)70 312 23 00
E info@nvao.net
www.nvao.net